

Пилипчук І. В.

студентка магістратури

"Управління навчальним закладом"

(Житомирський державний університет

імені Івана Франка, м. Житомир)

e-mail: irapiliphyk@gmail.com

Інноваційні технології в управлінні, як складова діяльності керівника професійно-технічного навчального закладу

У статті розкрито використання інновацій в управлінні навчальним закладом; висвітлено бачення управлінських проблем на основі впровадження сучасних принципів та інноваційних технологій, розглянуто стан і шляхи розвитку навчального закладу для забезпечення економіки України висококваліфікованими кадрами. Відведено місце аналізу впровадження інноваційних технологій у навчальний процес.

Актуальність теми дослідження. Нові умови, у яких функціонують навчальні заклади України, вимагають сучасних підходів до організації їх діяльності, більш ефективного й гнучкого управління, більш професійного й швидкого реагування на виникаючі проблеми та відкриваються нові перспективи. Актуальною стає потреба змінювати застарілі управлінські підходи в галузі освіти. Сучасний керівник навчального закладу повинен навчитися сучасним механізмам управління і завдяки цьому підвищувати ефективність роботи.

Метою статті є розкриття сутності використання інноваційних технологій в управлінні професійно-технічним навчальним закладом.

Виклад основного матеріалу. Інноваційне управління навчальним закладом дає змогу підтримувати конкурентоспроможність в освіті. У контексті зазначеного визначальним є досвід діяльності навчальних закладів, які продукують і застосовують інновації. Проблема сьогодення – підготовка конкурентоспроможних фахівців, забезпечення їх високого професійного рівня та мобільності, створення умов для максимального розкриття талантів і творчого потенціалу молодих робітників, спонукає до розвитку та оновлення всіх сфер соціального і духовного життя суспільства, потребує якісно нового рівня професійної освіти, який відповідав би міжнародним стандартам.

Забезпечення якісного управління процесами функціонування й розвитку навчальних закладів неможливе без необхідного рівня формування готовності керівників до запровадження інновацій в

освіті. Керівник закладу, що здійснює інноваційну діяльність і управляє нею, є творчою особистістю, яка характеризується завжди творенням чогось нового на основі перетворення пізнаного: нового результату або оригінальних шляхів і методів його одержання.

Такі керівники є інноваційними менеджерами в освіті, конкурентоспроможними, такими, що відповідають стратегії розвитку системи освіти України у XXI столітті [1].

Питання управління інноваційними процесами активно вивчають дослідники Л. Даниленко, Л. Калініна, Л. Карамушка, В. Олійник, О. В. Пастовенський, Н. Побірченко, Т. Є. Рожнова, Т. Сорочан, О. Шиян та інші [2].

Під терміном "управлінська інновація" розуміють нову систему організації й управління, або нову управлінську технологію, або новий бізнес-процес. У багатьох випадках нововведення створюється завдяки реформуванню (перепроєктуванню, реінжиніринг) існуючих управлінських систем, технологій, процесів.

На нашу думку, управлінські інновації – нові методи праці, що використовуються суб'єктами управління, методи моделювання процесів, методи управління персоналом тощо, які забезпечують вирішення організаційних проблем, що перешкоджають ефективному функціонуванню системи професійно-технічної освіти.

Діяльність керівника професійно-технічного навчального закладу є багатоаспектною. Вона охоплює усі основні сфери функціонування закладу як відкритої системи. Кожний з цих аспектів і сфер віддзеркалюється в діяльності керівника своїми особливостями, своєрідністю змістових, методичних, психологічних характеристик тощо. Попри все, сутнісним в його діяльності є управління не тільки і, навіть не стільки, структурними підрозділами керованої системи (учнівським, батьківським і педагогічним колективами; виробничим, навчально-виховним процесами; господарсько-фінансовими ресурсами тощо), а управління її розвитком.

Будь-який розвиток являє собою динамічний процес і полягає у постійній змінюваності. Тому управління ПТНЗ, орієнтоване на нові цілі (результати), структурні перетворення, нормативні зміни, майже завжди передбачає перехід цієї системи, а отже і процесів, що в ній відбуваються, в режим розвитку [3].

У цьому зв'язку необхідно вести мову про створення інноваційних основ управління ПТНЗ, широке впровадження в освітню практику нових методів, технологій, організаційних форм, моделей і підходів [4].

Кожний керівник ПТНЗ вирішує безліч складних проблем: підвищення якості освіти, впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес і процес управління,

забезпечення матеріальної бази, освоєння нових принципів фінансування і самостійного управління. До того ж, сьогодні активно діють нові стратегічні фактори, котрі створюють новий фон для управлінської діяльності керівника ПТНЗ.

Треба відзначити, що й департамент розвитку професійно-технічної освіти, і відділ професійно-технічної освіти інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України працюють під гаслом: "Інноваційні технології – як шлях реформування професійно-технічної освіти", організовуючи в даному напрямі й роботу всієї системи ПТО.

Керівництво професійно-технічним навчальним закладом має враховувати мету інноваційних механізмів розвитку ПТО, а саме:

- створення творчої атмосфери в ПТНЗ;
- культивування інтересу педагогічних працівників до ініціатив та нововведень;
- ініціювання пошукових освітніх систем і механізмів;
- інтеграцію перспективних нововведень у реально діючі пошукові та експериментальні освітні системи;
- створення соціокультурних умов для впровадження і дії різноманітних, доцільних у практиці ПТНЗ нововведень.

Інноваційна складова в діяльності керівника професійно-технічного навчального закладу повинна пронизувати всі управлінські функції, всі напрями роботи.

Уміле використання директором ПТНЗ управлінських інструментів організації та регулювання відносин у педагогічному колективі сприяє виробленню управлінських рішень і бажаної моделі поведінки суб'єктів навчально-виховного процесу, організації педагогічного колективу як єдиної згуртованої команди, в якій кожен виявляє найвищий рівень професіоналізму та творчості і робить максимально важливий внесок у досягнення цілей навчального закладу. Освітні реформи вимагають модернізації ролі директора та освітнього менеджменту [5].

Керівник сучасного навчального закладу повинен володіти певними вміннями, що дозволять виконувати ті або інші професійні функції і соціальні ролі. Для здійснення управлінських інновацій керівник професійно-технічного навчального закладу повинен бути творчою особистістю, вмотивованою на управлінську діяльність, професійно обізнаним з основними навчально-виховними теоріями. Для успішного управління варто мати на увазі, що це – специфічна діяльність, яка висуває до людини специфічні вимоги. І тут є чимале поле для наукової діяльності, оскільки дослідники ще не прийшли до єдиної моделі керівника ПТНЗ з суттєвою інноваційною складовою в

діяльності. Так само існують розбіжності в поглядах науковців на функції такого керівника[6].

Висновок. Отже, теоретично і політично ми підготовлені до інновацій. Однак нашу готовність не слід перебільшувати. Прийняття доктрини і низки заходів щодо її реалізації не вирішують усіх освітянських питань. Проблема залишається надзвичайно складною, суперечливою і потребує інтелектуальної і практичної уваги.

Дане дослідження не вичерпує себе, а ставить за мету продовжити теоретичне обґрунтування та практичне підтвердження переваг використання інноваційних технологій в управлінні над традиційними формами управління. Складність цієї проблеми, є надзвичайно актуальна і вимагає подальшого поглиблення змісту інноваційних управлінських технологій в роботі навчального закладу.

Список використаних джерел та літератури:

1. Бебик В. М. Менеджмент освіти глобального суспільства / Бебик В. М. // Глобалізація і Болонський процес: проблеми і технології : кол. монографія. – К. : Мауп, 2005. – 156 с.
2. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. / Євген Миколайович Хриков. – К. : Знання, 2006. – 365 с.
3. Ничкало Н. Педагогічна інноватика у профтехосвіті / Н. Ничкало // Професійно-технічна освіта. – №3. – 2007. – С. 69-71 с.
4. Паржницький В. В. Інноваційні педагогічні технології та шляхи впровадження їх у навчальний процес ПТНЗ / В. В. Паржницький // Професійно-технічна освіта: інноваційний досвід, перспективи : наук.-метод. збірник / упоряд. Н. І. Бугай. – Вип. 1. – К., 2005. – 236 с.
5. Єльнікова Г. В. Управлінська компетентність / Г. В. Єльнікова // Бібліотека шкільного світу. – К. : Ред. загальнопед. газ, 2005. – 128 с.
6. Ващенко Л. Управління інноваційними процесами / Л. Ващенко // Директор школи. – 2007. – № 23-24 (455-456). – С. 53-61 с.

Пилипчук І. В.

Инновационные технологии в управлении, как составляющая руководителя профессионально-технического учебного заведения
В статье раскрыто использование инноваций в управлении учебным заведением; освещены видение управленческих проблем на основе внедрения современных принципов и инновационных технологий, рассмотрены состояние и пути развития учебного заведения для обеспечения экономики Украины высококвалифицированными кадрами. Отведенное место анализа внедрения инновационных технологий в учебный процесс.

Pilipchuk I.

Innovative technologies in management as a part of the head of vocational education institution

The article describes the use of innovation in the management of the institution; highlights the vision of management problems through the introduction of modern principles and innovative technologies, the state of, and prospects of the institution to ensure Ukraine's economy highly qualified personnel. Space provided analysis of the implementation of innovative educational technologies into the learning process.